

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИХ ПРОЯВІВ В УКРАЇНСЬКОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

На сьогоднішній день як свідчать матеріали багатьох наукових та журналістських досліджень, заяви міжнародних урядових та неурядових організацій найбільшу стурбованість на сьогодні в Україні викликає проблема протидії корупції у всіх сферах громадського життя. Однією з проблемних сфер громадського життя безперечно є сфера фізичної культури і спорту, де незахищеними від корупційних ризиків залишається значна кількість відносин, в тому числі відносини щодо справедливого та чесного визначення переможця спортивних змагань.

Наступним пробілом у законодавстві є неповне та незрозуміле визначення обов'язків повідомити про факт впливу корупційного правопорушення на результат офіційного спортивного змагання чи одержання інформації про таке корупційне правопорушення в Законі України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань».

Так, у статті 10 зазначено, що у разі виявлення факту впливу корупційного правопорушення на результат офіційного спортивного змагання чи одержання інформації про таке корупційне правопорушення з боку спортсмена, особи, уповноваженої на проведення офіційного спортивного змагання, або особи допоміжного спортивного персоналу вживати заходів до припинення правопорушення та невідкладно інформувати про його вчинення відповідних посадових осіб у сфері спорту, а в необхідних випадках – правоохоронні органи.

Для виключення майбутніх маніпуляцій та приховування фактів впливу на результати спортивних змагань відповідними посадовими особами у сфері спорту, вважається за необхідне положення цієї статті уточнити та викласти в такій редакції: у разі виявлення факту впливу корупційного правопорушення на результат офіційного спортивного змагання чи одержання інформації про таке корупційне правопорушення з боку спортсмена, особи, уповноваженої на проведення офіційного спортивного змагання, або особи допоміжного спортивного персоналу вживати заходів до припинення правопорушення і невідкладно письмово інформувати про його вчинення відповідних посадових осіб у сфері спорту та правоохоронні органи.

Також слід зазначити, що в Законі України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань» норма в статті 8 виписана некоректно і потребує уточнення відповідно до Кримінального кодексу України.

Справа в тому, що протиправний вплив на результати офіційного спортивного змагання, відповідно цього Закону – це маніпулювання спортивним змаганням, тобто умисне вчинення корупційного правопорушення, спрямованого на некоректні зміни ходу спортивного змагання чи його результату шляхом повного або часткового виключення непередбачуваного

характеру змагань і досягнення наперед визначеного їх наслідку, з метою отримання будь-якої неправомірної переваги для себе або для інших.

У свою чергу КК України, в статті 369³, протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань визначає, як вплив на результати офіційних спортивних змагань шляхом підкупу, примушування або підбурювання чи вступу у змову щодо результатів офіційного спортивного змагання з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи третьої особи або одержання внаслідок таких діянь неправомірної вигоди для себе чи третьої особи – караються штрафом від двохсот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк від одного до трьох років, або позбавленням волі на строк до трьох років.

Частина друга передбачає дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені щодо офіційних спортивних змагань неповнолітніх або повторно, – караються обмеженням волі на строк від двох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

Третя частина передбачає порушення заборони розміщення ставок на спорт, пов'язаних з маніпулюванням офіційним спортивним змаганням з одержанням в результаті цього неправомірної вигоди для себе або інших осіб у розмірі, що перевищує двадцять прожиткових мінімумів для працездатних осіб, – карається штрафом від семисот до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк від двох до п'яти років, або позбавленням волі на той самий строк.

Також в примітках зазначено, що суб'єктом правопорушень у цій статті є особи, зазначені в частині другій статті 17 Закону України «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань» [5].

Також бажано б було врахувати в вищевказаних нормативно-правових актах відповідальність не тільки фізичних, але і юридичних осіб.

Частина 1 статті 369-3 ККУ викладена у наступній редакції: «Вплив на результати офіційних спортивних змагань шляхом підкупу, примушування або підбурювання чи вступу у змову щодо результатів офіційного спортивного змагання з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи третьої особи або одержання внаслідок таких діянь неправомірної вигоди для себе чи третьої особи», за вказане діяння передбачено вид покарання як, штраф від двохсот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк від одного до трьох років, або позбавленням волі на строк до трьох років, із спеціальною конфіскацією.

Вважаємо, що необхідно розділити диспозицію вказаної статті за вчинення діянь співвідносно до запропонованих видів покарань, покладаючись на принципи справедливості та гуманізації кримінальної відповідальності, а саме кримінальне покарання чи інший захід кримінально-правового впливу, застосовувані до злочинця, повинні відповідати ступеню суспільної небезпеки злочину, адже саме принципи визначатимуть вид і розмір покарання щодо особи, яка вчинила злочин та інші заходи кримінально-правового впливу як щодо суб'єктів вчинення злочинів, так й щодо осіб, які вчинили суспільно небезпечні

діяння.

Слід зазначити, що пропонуємо за вчинення передбаченого злочину способом у формі підкупу призначення у санкції статті кримінально-правовий вплив у виді спеціальної конфіскації, щодо інших способів (зокрема примушування, підбурювання чи вступ у змову) самостійного викладення у диспозиції статті та безпосередньо відсутність кримінально-правового впливу у виді спеціальної конфіскації.

Підсумовуючи вищевикладене хочеться відмітити, що Закони України «Про фізичну культуру і спорт» і «Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань» є важливими, своєчасними та актуальними нормами права для України, але потрібно деякі норми цих законів привести у відповідність до сьогодення.

Список використаних джерел

1. Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань. - поточна редакція закону України від 03.11.2015 року №743-19. Із наступними змінами та доповненнями. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/743-19>.

2. Про фізичну культуру і спорт – поточна редакція закону України від 27.09.2017 року №3808-12. Із наступними змінами та доповненнями. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.

3. Кримінальний кодекс України, прийнятий сьомою сесією Верховної Ради України 5 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25 – 26. ст. 131. Із наступними змінами та доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

Власенко Антон Федорович,
курсант Навчально-наукового
інституту № 1 Національної
академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Завальний Андрій Миколайович,
завідувач кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ДЕЯКІ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЯК СОЦІАЛЬНОГО І ПРАВОВОГО ЯВИЩА

Проблема відповідальності, не зважаючи на існуючі дослідження цього